ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ PROFİLİ ARAŞTIRMASI 2003[1]

Yrd.Doç.Dr. Cevdet ÖZDEMİR
Yrd.Doç.Dr. Gülhan DEMİREZ
Şubat 2007-AYDIN

1. GİRİŞ

Üniversite gençliğini yakından tanımak iki açıdan yararlıdır; (1) üniversitelerin izleyeceği eğitim politikalarının saptanmasında veri tabanı olarak işlev görebilir, (2) öğretim elemanlarının öğrencilerle daha verimli bir ilişkiler geliştirmesine yardımcı olur. Bu bağlamda akademik faaliyetlerde kalite sorununa gerçekçi bir şekilde eğilmek isteyen üniversite yönetimleri öğrencileri tanımaya dönük bilimsel araştırmaları desteklemeli ve teşvik etmelidirler. Öğrenci profili araştırmaları öğrencilerin üniversitelerden beklentileri ve öğrenim gördükleri üniversiteler hakkındaki değerlendirmeleri kadar öğrencilerin geldikleri sosyal ve kültürel çevre, ailelerin ekonomik düzeyleri, yaşadıkları sorunlar ve eğitimle ilgili kimi alışkanlıkları/eğilimleri gibi konularda da fikir sahibi olmak için iyi birer araçtırlar. Ayrıca bu araştırmalar ilerde üniversitemiz hakkında geçmişe dönük değerlendirmelerde bir veri kaynağı olması bakımından da bir anlam ifade edebilecektir Kuşkusuz bu araştırmadan sağlanacak yarar, her araştırmada olduğu gibi araştırma verilerine ve araştırmaya verilen değerle paralellik gösterir.

ADÜ-GENÇ öğrencileri tanımaya ve sorunları tespit etmeye yönelik başlıca iki çalışma gerçekleştirmiştir. Üniversitemizdeki öğrenci profili hakkında yürütülen ilk çalışma 1676 kişiyi içine alan bir örneklem üzerinde 1997-98 Öğretim yılında gerçekleştirilmiştir ki bu örneklem grubu neredeyse o dönemde okuyan bütün öğrencilerimizi kapsamaktadır (HARLAK, H., TATLICAN, Ü.,DEREBOY, F., DEREBOY, Ç., PİRİMOĞLU N. VE MUTİOĞLU H. 2003). İkinci çalışma ise "Adnan Menderes Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması 2004" adlı bu çalışmadır. Öğrenci profilini belirlemeye yönelik araştırmaların standart bir biçim kazandırılarak dört yılda bir yapılmasının üniversitemizin gelişim aşamalarının öğrenci gözüyle değerlendirilmesi açısından yararlı olacağı muhakkaktır.

2. YÖNTEM

2.1.Araştırmanın Amacı ve Kapsamı: Bu çalışma, ADÜ-GENÇ Araştırma ve Planlama Biriminin gerçekleştirdiği Adnan Menderes Üniversitesi öğrencilerinin genel olarak üniversite özel olarak da öğrenim gördükleri okula ilişkin değerlendirmelerini tespit etmeyi amaçlayan betimsel bir araştırmadır. Her ne kadar, araştırma, birimlere özel bulgulara ulaşmayı hedeflemiş olsa da bazı birimlerde öngörülen sayıda katılımcıya ulaşılamaması[2] nedeniyle anketlerden elde edilen birimlere özel bulgular, nesnel bir değerlendirmeye olanak tanımayacağı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmıştır. Bu nedenle araştırma raporu yalnızca öğrencilerin genel olarak üniversite hakkındaki görüşlerini yansıtmaktadır.

2.2.Uygulama: Veri toplama aracı olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Anket öğrencilerin üniversite ve okudukları okul hakkındaki görüşlerini, eğitim öğretimle ilgili konularda karşılaştıkları sorunları ve demografik özellikleri tespit etmeye dönük bir şekilde düzenlenmiştir. Uygulama öncesinde pilot çalışma yapılarak anketteki hata ve eksikler giderilmeye çalışılmıştır.

Soru formu 6 ana bölümden oluşmaktadır (Anket örneği EK 2'de sunulmuştur): Birinci bölümde öğrencinin okuduğu bölüm, sınıf, cinsiyeti gibi sorular; ikinci bölümde aile özelliklerine ve ailenin sosyal-ekonomik durumuna ilişkin sorular; üçüncü bölümde, öğrencinin okul başarısını olumsuz yönde etkileyen sorunları ve bunların önem derecesini saptamaya yönelik sorular; dördüncü bölümde, öğrencilerin üniversite ve eğitim gördükleri okulla ilgili değerlendirmelerini belirlemeye yönelik sorular; beşinci bölümünde, öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerini nasıl değerlendirdikleri ve (yurtta kalan öğrenciler için) yurtta barınma ile ilgili sorunlarını tespit etmeye yönelik sorular ve altıncı bölümde öğrencilerin gazete ve kitap okuma, sigara ve alkol kullanma alışkanlıklarıyla ilgili sorular yer almıştır.

---

[1] 2003 yılında uygulaması gerçekleştirilen bir çalışmanın 2007 yılında rapor haline getirilmesi, araştırmacıların dışında "Üniversite Vizyonu ve Kurumsallaşma süreçleriyle" ilgilidir.

[2] Bu noktada ortaya çıkan sorunlar tamamen araştırmacıların inisiyatifi dışında değerlendirilmelidir.

Tablo 5'de sunulan öğrencilerin ebeveynlerinin eğitim düzeyine ilişkin veriler incelendiğinde, anne ve babaların çoğunluğunun ilkokul mezunu oldukları görülmektedir. Annelerin %47,1 (162 kişi) gibi büyük bir çoğunluğu ilkokul mezunu iken babaların %39,8'i (137 kişi) ilkokul mezunudur. Tabloda görüldüğü gibi okur-yazar olmayan annelerin oranı (%9,6) okur-yazar olmayan babaların oranından (%2,6) oldukça yüksektir. Öğrencilerin %10,2'sinin (35 kişi) annesi ortaokul, %16,6'sı (57 kişi) lise, %9'u (31 kişi) üniversite/yüksekokul mezunu iken %0,3'ü (1 kişi) lisansüstü eğitimini tamamlamıştır. Öğrencilerin babalarının eğitim düzeylerinin ise annelere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre; babaların %13,1'i (45 kişi) ortaokul mezunu, %20,9'u (72 kişi) lise mezunu ve %17,4'ü ise (60 kişi) üniversite/ yüksekokul mezunudur. Yine, lisansüstü eğitime sahip olan babaların oranının %0,3 (1 kişi) olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Öğrencilerin Ebeveynlerinin Mesleği

	Baba		**Anne**	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Ev hanımı	******		256	74.4
İşsiz	9	2.6	1	0.3
Emekli	135	39.2	42	12.2
Alt düzey memur-işçi	12	3.5	8	2.3
Orta düzey memur-işçi	45	13	12	3.5
Üst düzey memur-işçi	16	4.7	6	1.7
Tüccar/İşletme sahibi	6	1.7	1	0.3
Küçük esnaf/çiftçi	29	8.4	4	1.2
Serbest meslek sahibi	61	17.7	4	1.2
Geçici işte çalışan	10	2.9	4	1.2
Cevapsız	21	6.1	6	1.8
Toplam	344	100	344	100.0

Ebeveynlerin mesleklerine ilişkin veriler incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin çok büyük bir çoğunluğunun (%74,4) gelir getirici bir işte çalışmadıkları (ev hanımı) görülmektedir. Annelerin %12,2'si (42 kişi) emeklidir. Bu oranları sırası ile %3,5 oranında orta düzey memur-işçi, %2,3 ile alt düzey memur-işçi, %1,7 ile üst düzey memur-işçi, %1,2 ile küçük esnaf-çiftçi, aynı oranda serbest meslek sahibi ve geçici işlerde çalışanlar izlemektedir. Bir öğrenci ise annesinin işsiz olduğunu belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının genellikle emekli oldukları görülmektedir (%39,2, 135 kişi). Tablo 6'da yer alan babanın mesleğine ilişkin veriler incelendiğinde, emeklileri sırası ile serbest meslek sahibi (%17,7), orta düzey memur-işçi (%13,1), küçük esnaf-çiftçi (%8,4), üst düzey memur-işçi (%4,7), alt düzey memur-işçi (%3,5), geçici işlerde çalışan (%2,9), işsiz (%2,6) ve tüccar-işletme sahibi olanların (%1,7) takip ettikleri görülmektedir. Bu veriler ışığında öğrencilerimizin genel olarak orta ve ortanın altı gelir grubunda yer alan ailelerden geldikleri söylenebilir. Bu durum öğrencilerin sosyal psikolojik sorunlarla karşılaşmalarına zemin hazırlayan en önemli faktörlerden biri olarak değerlendirilebilir.

Tablo 7: Öğrencilerin Ailelerinin Toplam Aylık Geliri*

	Sayı	**Yüzde**
250 milyon T.L.'den daha az	34	9.9
251-500 milyon T.L.	137	39.8
501-750 milyon T.L.	68	19.8
751-1 milyar T.L.	44	12.8
1-2 milyar T.L.	42	12.2
2-3 milyar T.L.	7	2.0
3 milyar T.L.'den daha fazla	4	1.2
Cevapsız	8	2.3
Toplam	344	100.0

Ailelerin toplam aylık geliri açısından dağılımlarına bakıldığında öğrencilerin ailelerinin aylık gelirinin genellikle 251 milyon T.L. ile 500 milyon T.L. arasında yer aldığı görülmektedir (%39,8 ile toplam 137 aile). Ailelerin %19,8'i 501 ile 750 milyon T.L. arasında, %12,8'i 751 milyon ile 1 milyar T.L. arasında, %12,2'si 1 milyar ile 2 milyar T.L. arasında, %9,9'u 250

*Araştırmanın yapıldığı 2003 yılı sonunda asgari ücret 300 milyon T.L. civarındadır.

milyon T.L.'den daha az, %2'si 2 milyar ile 3 milyar T.L. arasında ve %1,2'si ise 3 milyar T.L.'den daha fazla bir gelire sahiptir. Annelerin büyük bir çoğunluğunun ev hanımı olması ve babaların genelinin de emekli olmaları dikkate alındığında ailelerin toplam aylık gelirlerine ilişkin verilerin bu bilgilerle uyumluluk gösterdiği söylenebilir.

Aile gelirlerine ek olarak öğrencilere ailelerinin gelir düzeylerini nasıl değerlendirdikleri de sorulmuştur. Buna göre; öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%62,5) ailelerinin gelir durumunu 'orta' düzeyde görmekte, %17,2 oranında 'iyi' ve yine aynı oranda 'kötü' olarak değerlendirmekte, %1,5'i ailelerinin ekonomik durumunun 'çok iyi' olduğunu ifade ederken %0,9'u 'çok kötü' olarak değerlendirmektedir.

Tablo 8: Öğrencilerin Ailelerinin Oturduğu Konutun Mülkiyeti ve Niteliği

Konutun Niteliği	**Sayı**	**Yüzde**
Apatman dairesi	190	55.2
Müstakil daire	101	29.4
Köy evi	37	10.8
Gecekondu	8	2.3
Diğer	6	1.7
Cevapsız	2	0.6
Toplam	344	100.0
Konutun Mülkiyeti		
Kendilerine ait	269	78.2
Kira	50	14.5
Lojman	14	4.1
Diğer	8	2.3
Cevapsız	3	0.9
Toplam	344	100.0

Öğrencilerin ailelerinin oturduğu konutun mülkiyeti ve niteliği incelendiğinde Tablo 8'de görüldüğü gibi ailelerin yarısından fazlası (% 55,2) apartman dairesinde oturmakta ve büyük bir çoğunluğu ise mülkiyeti kendilerine ait olan evlerde (%78,2) yaşamaktadır. Müstakil evde yaşayanların oranı % 29,4 iken bunu, %10,8 ile köy evinde yaşayanlar ve % 2,3 ile gecekonduda yaşayanlar izlemektedir. Ailelerin yaşadığı konutun mülkiyetine bakıldığında, yukarıda belirtildiği gibi ailelerin büyük bir çoğunluğunun oturdukları evin sahibi oldukları saptanmıştır (%78,2). Tablo 8 incelendiğinde bu oranı %14,5 ile kirada yaşayanların ve % 4,1 ile lojmanda yaşayanların izlediği görülmektedir.

Oturulan ev için ödenen kira sorulduğunda (veya lojman için ödenen miktar) ailesinin kira ödediğini belirten 62 öğrenciden 25'i (%40,3) bu kira bedelinin 100 milyon T.L. ile 149 milyon T.L. arasında olduğunu belirtmiştir. 150-199 milyon T.L. arasında kira ödeyen ailelerin oranı %24,2'dir. Ailelerin % 19,4'ü 100 milyon T.L.'den daha az kira öderken, sırası ile %6,5'i 200 ile 249 milyon T.L. arasında, %4,8'i 300 milyon T.L.'den daha fazla ve %3,2'si 250 ile 299 milyon T.L. arasında kira ödemektedir.

Ailelerin konutlarını çoğunlukla (%64) soba ile ısıttıkları saptanmıştır. Bu oranı %13,1 ile merkezi kaloriferli ısıtma, %8,7 ile elektrik sobası kullanılarak ısıtma, % 7,6 ile kat kaloriferli ısıtma ve %6,1 ile doğal gazlı-kombili ısıtma takip etmektedir.

Tablo 9: Öğrencilerin Kardeş Sayısı

	Sayı	Yüzde
Yok	24	7.0
1	5	1,5
2	124	36,0
3	94	27,3
4	45	13,1
5	15	4,4
6	10	2.9
7	6	1.7
8	5	1.5
9	2	0.6
13	1	0.3
Cevapsız	13	3.8
Toplam	344	100.0

Tablo 9'da sunulan öğrencilerin kardeş sayısına ilişkin veriler incelendiğinde, öğrencilerin çoğunlukla 2 (%36) veya 3 (%27,3) kardeş sahibi oldukları görülmektedir. Bunu %13,1 ile 4 kardeşi olanlar izlemektedir. Tabloda görüldüğü üzere 1 öğrenci 13 kardeşe sahip olup sadece bir kardeşi olan toplam 5 öğrenci (%1,5) bulunmaktadır. Bununla birlikte hiç kardeşi olmayanların oranının da %7 ile yüksek denebilecek bir oranda olduğu saptanmıştır.

3.2. ÖĞRENCİLERİN BARINMA, BURS VE ÖĞRENİM KREDİSİ DURUMLARI VE GELİR KAYNAKLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan öğrencilerin barındıkları yere, burs ve gelir durumlarına ilişkin bulgular değerlendirilecektir. Öğrencilerin bu konular çerçevesinde yaşadıkları sorunlar ise takip eden bölümde sunulacaktır.

Tablo 10: Öğrencilerin Öğrenimleri Süresince Barındıkları Yere Göre Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Ailesi ile birlikte	51	14.8
Devlet yurdu	48	14.0
Özel yurt	4	1.2
Vakıf yurdu	4	1.2
Misafirhane	2	0.6
Akrabalarının yanında	3	0.9
Tek başına kiralık evde	23	6.7
Arkadaşları ile birlikte kiralık evde	195	56.7
Diğer	13	3.8
Cevapsız	1	0.3
Toplam	344	100.0

Öğrencilerin barındıkları yerlere göre dağılımlarını gösteren Tablo 10 incelendiğinde, öğrencilerin yarıdan fazlasının (%56,7) arkadaşları ile birlikte kiralık bir evde kaldıkları görülmektedir. Bunu %14,8 ile ailesi ile birlikte yaşayan öğrenciler ve %14 ile devlet yurdunda kalan öğrenciler izlemektedir. Tek başına kiralık bir evde kalma oranı ise %6,7'dir.

Tablo 11: Öğrencilerin Gelir Kaynakları

	Sayı	Yüzde
Ailesi	183	53.2
Aile ve yakın akrabalar	4	1.2
Aile, burs ve kendi çalışarak	94	27.3
Aile ve kendi çalışarak	4	1.2
Burs, yakın akraba ve kendisi çalışarak	2	0.6
Burs ve kendisi çalışarak	32	9.3
Hepsi	17	5.0
Kendisi çalışarak	5	1.5
Yakın akraba ve diğer	1	0.3
Cevapsız	2	0.6
Toplam	344	100.0

Öğrencilerin öğrenimleri boyunca okul ve diğer masraflarını karşılamak için kullanacakları gelirlerin kaynağına bakıldığında, Tablo 11'de de görüldüğü üzere öğrencilerin yarısından fazlası (%53,2) ailelerini tek kaynak olarak göstermektedir. Bununla birlikte, yine aileden desteğe ek olarak burs ve kendilerinin çalışması yoluyla masraflarını karşılayacaklarını bildirenlerin oranı da %27,3 ile nispeten yüksek bir kategoriyi oluşturmaktadır. Bu oranı, %9,3 ile aileden hiçbir destek almadan sadece burslar ve kendisi çalışarak gelir elde eden öğrenciler izlemektedir. Oranlar genel olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin giderlerinin karşılanmasında ailenin maddi desteğinin en temel kaynak olduğu söylenebilir.

Tablo 12: Öğrencilerin Burs Alıp Almadığı ve Burs Alınan Kuruma Göre Dağılım

	Sayı	**Yüzde**
Almıyor	138	40.1
Kredi ve Yurtlar Kurumu	104	30.2
K.Y.K ve Başbakanlık	45	13.1
Başbakanlık	29	8.4
Diğer	15	4.4
Sosyal Yard. ve Day. Vakfı	3	0.9
K.Y.K ve T.E.V	1	0.3
K.Y.K ve A.D.Ü	1	0.3
A.D.Ü Öğrenci Derneği Bursu	1	0.3
Başbakanlık ve A.D.Ü	1	0.3
TEV	1	0.3
K.Y.K ve Diğer	1	0.3
Cevapsız	4	1.2
Toplam	344	100.0

Tablo 12'de görüldüğü üzere, öğrencilerin yaklaşık olarak %60'ı farklı kurumlardan burs almakta, %40,1'i ise hiçbir kurumdan burs almamaktadır. Araştırmaya katılan tüm öğrencilerin %30,2'sinin sadece Kredi ve Yurtlar Kurumu'ndan katkı payı aldıkları görülmektedir (Farklı kurumlardan burs alan öğrenciler arasında (202 öğrenci) sadece bu katkı payını alan öğrencilerin oranı %51,5'dir). Burs alınan kurum olarak ikinci sırada %13,1 ile K.Y.K ve Başbakanlık bursu gelmektedir. Bunu sırası ile, %8,4 ile Başbakanlık bursu; %4,4 ile diğer kurumlardan alınan burslar; %0,9 ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı bursu; %0,3 olarak aynı oranda K.Y.K ve T.E.V bursları; K.Y.K ve A.D.Ü bursları; A.D.Ü bursu; T.E.V bursu izlemektedir. Yine bir öğrenci (%0,3) K.Y.K ve diğer bir kurumun bursundan faydalandığını belirtmiştir.

Tablo 13: Öğrencilerin Aylık Gelirlerine Göre Dağılımı

	Sayı	**Yüzde**
100 milyon T.L.'den daha az	41	11.9
100-200 milyon T.L. arası	164	47,7
201-300 milyon T.L. arası	78	22,7
301-400 milyon T.L. arası	24	7,0
401-500milyon T.L. arası	10	2,9
501 milyon ve üzeri	4	1,2
Cevapsız	23	6.7
Toplam	344	100

Tablo 13 araştırmaya katılan öğrencilerin aylık gelirlerine ilişkin dağılımı vermektedir. Tablo'da görüldüğü üzere öğrencilerin yarıya yakınının (%47,7) geliri 100 ile 200 milyon T.L. arasındadır. Bu oranı %22,7 ile geliri 201 milyon T.L. ile 300 milyon T.L. arasında olan öğrenciler izlemektedir. Öğrencilerin %12'ye yakını 100 milyondan daha az bir gelire sahip olduklarını belirtmişlerdir. Yine buna yakın bir oranda öğrencinin 301 milyon TL'nin üzerinde bir gelire sahip oldukları görülmektedir.

3.3. Öğrencilerin Sorunları, Arkadaşlık İlişkileriyle İlgili Değerlendirmeleri ve Alışkanlıkları

Bu bölümde öğrencilerin sorun olarak belirttikleri alanlar; bu sorunların öğrenci açısından önem derecesinin ne olduğu; öğrencilerin okuldaki arkadaşlık ilişkilerine dair değerlendirmeleri; barınma sorunu ile bağlantılı olarak kalınan yurda ilişkin değerlendirmeleri ve son olarak da öğrencilerin gazete veya kitap okuma, müzik dinleme ve sigara-alkol-uyuşturucu alışkanlıklarına ilişkin veriler sunulacak ve değerlendirilecektir.

Tablo 14: Öğrencilerin Sorun Olarak Gördükleri Alanlar ve Önem Dereceleri

	Birinci Derecede		İkinci Derecede		Üçüncü Derecede		**TOPLAM**	
SORUNLAR	**Sayı**	**Yüzde**	**Sayı**	**Yüzde**	**Sayı**	**Yüzde**	**Sayı**	**Yüzde**
Ailevi sorunlar	69		31	9.0	37	10.8	137	39.9
Ekonomik sorunlar	104		75		32	9.3	211	61.3
Psikolojik sorunlar	72		57		50	14.5	179	52
Etkin ders çalışamama	53	15.4	39	11.3	51	14.8	143	41.5
İdeolojik gruplaşmalar	22	6.4	26	7.6	71	20.6	119	34.6
İş bulamama kaygısı	113	32.8	37	10.8	42	12.2	192	55.8

Tablo 14'de görüldüğü üzere, öğrencilerin en çok ekonomik sorunlar üzerinde yoğunlaştıkları görülmektedir. Ekonomik sorunlar %61,3 ile toplamda 211 öğrenci tarafından en çok belirtilen sorun alanını oluşturmaktadır. Sıralamaya bakılacak olursa bu oranı; % 55. 8 ile mezun olduktan sonra iş bulamama kaygısının; %52 ile psikolojik sorunların; %41,5 ile etkin ders çalışamamanın (ve etkin ders çalışma yöntemlerini bilmeme); %39,9 ile ailevi sorunların izlediği görülmektedir. Okuldaki ideolojik gruplaşmalar %34,6 ile en az belirtilen sorun alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu genel değerlendirme ile birlikte bu sorun alanlarının öğrenciler için ne derece önemli olduğunun incelenmesi de gerekmektedir. Buna göre tablo 14 incelendiğinde; genel değerlendirmeden farklı olarak mezun olduktan sonra iş bulamama kaygısının araştırmaya katılan öğrencilerin %32,8'inin birinci derecede yani en önemli sorunları olarak ifade ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin %30,2'si için ise ekonomik sorunlar ilk sırada gelmektedir. Öğrencilerin %20,9'u psikolojik sorunları, %20,1'i ailevi sorunları, %15,4'ü etkin ders çalışamamayı, % 6,4'ü ise okuldaki ideolojik gruplaşmaları birinci derecede sorunları olarak göstermişlerdir. Burada dikkat çeken ve üzerinde düşünülmesi gereken bir nokta; öğrencilerin hiç de azımsanmayacak bir oranda "psikolojik sorunlar" yaşadıklarını ifade etmiş olmalarıdır.

Tablo 15: Öğrencilerin Arkadaşlık İlişkilerine Ait Değerlendirmeleri

	Sayı	Yüzde
Arkadaşlık ilişkilerinde para ön planda tutuluyor		
Kesinlikle katılıyorum	65	18.9
Katılıyorum	64	18.6
Fikrim yok	45	13.1
Katılmıyorum	112	32.6
Kesinlikle katılmıyorum	43	12.5
Cevapsız	15	4.4
Dostluk temelinde sürdürülen arkadaşlıklar çok nadir		
Kesinlikle katılıyorum	138	40.1
Katılıyorum	127	36.9
Fikrim yok	16	4.7
Katılmıyorum	39	11.3
Kesinlikle katılmıyorum	14	4.1
Cevapsız	10	2.9
Arkadaşlık ilişkilerinde kişilik değil fiziksel güç ön planda		
Kesinlikle katılıyorum	37	10.8
Katılıyorum	59	17.2
Fikrim yok	71	20.6
Katılmıyorum	128	37.2
Kesinlikle katılmıyorum	35	10.2
Cevapsız	14	4.1
Arkadaşlık ilişkilerinde karşılıklı saygı ve hoşgörü egemen		
Kesinlikle katılıyorum	29	8.4
Katılıyorum	131	38.1
Fikrim yok	35	10.2
Katılmıyorum	111	32.3
Kesinlikle katılmıyorum	20	5.8
Cevapsız	18	5.2
Arkadaşlarımızla çok iyi bir demokratik eleştiri ortamına sahibiz		
Kesinlikle katılıyorum	34	9.9
Katılıyorum	98	28.5
Fikrim yok	44	12.8
Katılmıyorum	107	31.1
Kesinlikle katılmıyorum	42	12.2
Cevapsız	19	5.5
Sohbetlerde karşı cinsle olan ilişkiler gereğinden fazla yer tutuyor		
Kesinlikle katılıyorum	68	19.8
Katılıyorum	73	21.2
Fikrim yok	59	17.2
Katılmıyorum	103	29.9
Kesinlikle katılmıyorum	21	6.1
Cevapsız	20	5.8

Tablo 15, araştırmaya katılan öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine ilişkin değerlendirmelerini göstermektedir. Ankete katılan öğrencilere arkadaşlık ilişkilerini tanımlamaya yönelik olarak altı ifade verilmiş ve onların bu ifadelere ne ölçüde katılıp/katılmadıklarını belirtmeleri istenmiştir. Kurulan arkadaşlık ilişkilerinde 'para'nın ne derece önemli olduğunun düşünüldüğünü tespit etmeye yönelik olan 'arkadaşlık ilişkilerinde para ön planda tutuluyor' ifadesine öğrencilerin çoğunluğunun katılmadığı görülmektedir. Oranlara bakılacak olursa; öğrencilerin %18,9'unun bu ifadeye 'kesinlikle katıldıkları', %18,6'sının 'katıldıkları', %32,6'sının 'katılmadıkları' ve %12,5'inin 'kesinlikle katılmadıkları' görülmektedir. Öğrencilerin %13,1'i ise bu konuda fikir sahibi olmadıklarını ifade etmişlerdir.

Buna karşılık öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu arkadaşlıkların çok nadir olarak dostluk temelinde sürdürüldüğünü belirtmişlerdir (%77). Öğrencilerin sadece %15,4'ü (%11.3 'katılmıyor', %4.1 'kesinlikle katılmıyor') 'dostluk temelinde sürdürülen ilişkiler çok nadir' ifadesine katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Arkadaşlık ilişkilerinde kişiliğin mi fiziksel gücün mü daha ön planda tutulduğu hakkındaki görüşleri sorulduğunda öğrencilerin çoğunun kişiliğin daha ön planda tutulduğunu belirttikleri görülmektedir. Öğrencilerin fiziksel gücü önde tutan %28'ine karşılık %47,4'ü

kişiliğin daha ön planda olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %20,6'sı ise bu konuda fikirleri olmadığını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin arkadaşlık ilişkileri konusundaki değerlendirmeleri ile ilgili olarak ankette yer alan bir diğer ifade de 'Arkadaşlık ilişkilerinde karşılıklı saygı ve hoşgörü egemen' ifadesidir. Öğrencilerden bu ifadeye ne derece katıldıkları veya katılmadıklarını belirtmeleri istenmiştir. Buna göre ankete katılan öğrencilerin %8,4'ü bu ifadeye 'kesinlikle katıldığını', %38,1'i 'katıldığını', %10,2'si 'fikri olmadığını', %32,3'ü 'katılmadığını', %5,8'i 'kesinlikle katılmadığını' belirtmişlerdir.

Tablo 15'de sunulan verilerden de anlaşılacağı üzere; 'Arkadaşlarımızla çok iyi bir demokratik eleştiri ortamına sahibiz' ifadesine öğrencilerin çoğunun katılmadıkları görülmektedir. Kesinlik derecesine bakılmaksızın bu ifadeye katılanlar ve katılmayanların oranları toplandığında öğrencilerin %38,4'ünün arkadaşlar arasında demokratik bir eleştiri ortamına sahip olduklarını ifade ettikleri, %43,3'ünün ise bunu olumsuz yanıtladıkları tespit edilmiştir.

Arkadaşlık ilişkileri ile ilgili olarak öğrencilerden değerlendirmeleri istenen son ifade de 'Sohbetlerde karşı cinsle olan ilişkiler gereğinden fazla yer tutuyor' ifadesidir. Öğrencilerin %19,8'i bu ifadeye kesinlikle katıldıklarını, %21,2'si katıldıklarını, %17,2'si fikri olmadığını, %29,9'u bu ifadeye katılmadıklarını, %6,1'i ise kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 16: Öğrencilerin Kaldıkları Yurtlara İlişkin Değerlendirmeleri		
	Sayı	**Yüzde**
Yurda giriş-çıklarda denetimler çok sıkı		
Kesinlikle katılıyorum	16	
Katılıyorum	21	
Fikrim yok	3	5.4
Katılmıyorum	11	19.6
Kesinlikle katılmıyorum	4	7.1
Cevapsız	1	1.8
Toplam	56	100.0
Yurtta temizliğe yeterince önem verilmiyor		
Kesinlikle katılıyorum	14	
Katılıyorum	14	
Fikrim yok	0	0
Katılmıyorum	19	33.9
Kesinlikle katılmıyorum	7	12.5
Cevapsız	2	3.6
Toplam	56	100.0
Yurt içinde çete tipi gruplaşmalar var		
Kesinlikle katılıyorum	8	
Katılıyorum	8	
Fikrim yok	21	37.5
Katılmıyorum	10	17.9
Kesinlikle katılmıyorum	5	8.9
Cevapsız	4	7.1
Toplam	56	100
Yurt içinde ciddi boyutlarda ideolojik gruplaşmalar var		
Kesinlikle katılıyorum	7	
Katılıyorum	6	
Fikrim yok	25	44.6
Katılmıyorum	11	19.6
Kesinlikle katılmıyorum	4	7.1
Cevapsız	3	5.4
Toplam	56	100.0

Daha önce de belirtildiği gibi ankete katılan 344 öğrencinin 48'i devlet yurdunda, 4'ü özel yurtta ve yine 4 tanesi vakıf yurdunda kalmaktadır. Dolayısıyla, Tablo 16'da sunulan veriler bu 56 öğrencinin kaldıkları yurtlara ilişkin değerlendirmelerini içermektedir. Bu bölümde de öğrencilerden, verilen dört ifadeye katılıp katılmadıklarını bir derecelendirme yaparak işaretlemeleri istenmiştir. Buna göre; yurtta kalan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğunun

yurda giriş-çıkışlarda denetimlerin çok sıkı olduğunu belirttikleri görülmektedir (%66,1). Buna karşılık öğrencilerin %26,7'si bu fikirde olmadıklarını ifade etmişlerdir.

Yurtların temizliği ile ilgili olarak tablonun ikinci bölümünde de görüldüğü üzere; öğrencilerin yarısı (%50) yurdun temizliğine yeterince önem verilmediğini belirtirken yarıya yakını (%46,4) yeterince önem verildiğini ifade etmişlerdir.

Yurt içerisinde çete tipi gruplaşmalar olup olmadığının tespit edilmeye çalışıldığı üçüncü ifadeye ("Yurt içerisinde çete tipi gruplaşmalar var") verilen yanıtlar sırası ile şöyledir: %37,5 'fikrim yok', %17,9 'katılmıyorum', %14,3 'katılıyorum', %14,3 'kesinlikle katılıyorum', %8.9 'kesinlikle katılmıyorum', %7.1 'cevap yok'. Görüldüğü üzere; yurt içerisinde öğrenciler arasında çete tipi gruplaşmalar olduğunu ve olmadığını söyleyen öğrencilerin oranı birbirine oldukça yakındır ve bu konuda bir fikri olmadığını belirten öğrencilerin oranı ise diğerlerine göre daha yüksektir.

Yurtta barınma ve yaşam ile ilgili olarak son ifade de 'Yurt içerisinde ciddi boyutlarda ideolojik gruplaşmalar var' ifadesidir ve öğrencilerden bunu değerlendirmeleri istenmiştir. Buna göre; toplam olarak öğrencilerin yarısı ya fikri olmadığını (%44,6) ifade etmiş veya bu soruya yanıt vermemiştir (%5,4). Öğrencilerin %23,2'si yurtta ciddi boyutlarda ideolojik gruplaşmalar olduğunu belirtirken, %26,7'si buna katılmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 17: Öğrencilerin Gazete Okuma Alışkanlıkları

Gazete Okuma Sıklığı	Sayı	Yüzde
Hergün bir gazete mutlaka okurum	82	23.8
Elimden geldiğince takip etmeye çalışırım	203	59.0
Nadiren okurum	47	13.7
Gazete okumam	2	0.6
Diğer	4	1.2
Cevapsız	6	1.7
Toplam	344	100.0

Tablo 17'de öğrencilerin gazete okuma alışkanlıklarına ilişkin veriler sunulmaktadır. Tabloda sunulan verilere dayanarak öğrenciler arasında genelde sistemli olarak bir gazete okuma alışkanlığının olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Öğrencilerin %59 gibi bir çoğunluğu gazeteleri mümkün oldukça takip etmeye çalıştıklarını söylemelerine rağmen bunu düzenli olarak bir gazete okunduğunun işareti olarak kabul etmek zordur. Buna karşılık, araştırmaya katılan öğrencilerin sadece %23,8'i her gün bir gazete mutlaka okuduklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %13,7'si nadiren gazete okuduklarını belirtirken, %0,6'sı (2 öğrenci) gazete okumadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 18'de öğrencilerin kitap okuma alışkanlığının %22,7 oranıyla düşük düzeyde kaldığı görülmektedir. Katılımcıların % 60,8'i "elimden geldiğince kitap okumaya çalışırım" seçeneğini işaretlemişlerse de gazete okuma alışkanlığında olduğu gibi burada da öğrencilerin ciddi bir okuma alışkanlığına sahip olduklarını söylemek zor görünmektedir.

Tablo 18: Öğrencilerin Kitap Okuma Alışkanlıkları

	Sayı	Yüzde
Her ay mutlaka birkaç kitap okurum	78	22,7
Elimden geldikçe kitap okumaya çalışırım	209	60.8
Kitap okuma alışkanlığım yoktur	44	12.8
Diğer	7	2.0
Cevapsız	6	1.7
Toplam	344	100.0

Dinlenen müzik türü insanların sahip oldukları çeşitli kültürel ve toplumsal değerlere işaret etmesi bakımından bir gösterge işlevi görebilir. Tablo 19'da öğrencilerin dinlediği müzik türü bakımından dağılımları dikkate alındığında Türk Halk Müziği (% 41,6), Yabancı Pop Müziği ((% 33,1), Rock (% 20,9), Arabesk (% 18), Türk Hafif Müziği (%16), Türk Pop Müziği

(% 15,4), Yabancı Klasik Müzik (% 10,2) vd. şeklinde bir sıralamanın gerçekleştiği görülmektedir(Bu soruda birden fazla seçenek işaretlenebilmiştir) . Veriler kültürel çeşitlilik açısından zenginliğe işaret etmekle birlikte üniversite öğrencilerde arabesk dinleme oranının nispeten fazla olduğu söylenebilir.

Tablo 19: Ö□rencilerin Dinledikleri Müzik Türü

Müzik Türü	**Sayı**	**Yüzde**
Türk Halk Müziği	143	41.6
Yabancı Pop Müziği	114	33.1
Rock	72	20.9
Arabesk	62	18.0
Türk Hafif Müziği	55	16.0
Türk Pop Müziği	53	15.4
Yabancı Klasik Müzik	35	10.2
Klasik Türk Müziği	27	7.9
Diğer	22	6.4
Heavy Metal	12	3.5
Cevapsız	9	2.6
Hoşuma giden her tür müzik	8	2.3
Özgün müzik	5	1.5

Öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının dağılımlarını gösteren Tablo 20'de görüleceği gibi tercih edilen program türlerinin sıralaması şöyledir: Doğa belgeselleri (% 48,8), müzik programları (% 45,9), macera filmleri (% 43,6), spor programları (%35,2), romantik aşk filmleri (% 22,7) şiddet içeren gerilim filmleri (% 13,7), magazin programları (%13,1), haber programları (% 8,7) vd. Televizyon programları arasında haber programlarının en son sıralarda yer alması üzerinde düşünülmesi gereken bir sorun olarak değerlendirilmesi gerekir. Çünkü gerek Türkiye gerekse Dünya gündemini izlemenin en iyi yollarından biri bu tip haber programlarıdır. Ülke ve dünya gündeminden uzak bir üniversite gençliğinin kendi meslek ve özel yaşamında yüksek düzeyde başarılar göstermesi bir hayalden öteye geçemez. Ayrıca sanatsal içerikli programların ve komedi filmlerinin yok denecek kadar az bir izleyici kitlesine sahip olması, hatta pornografik filmleri izleyenlerin bile bu iki kategoriden daha fazla izleyiciye sahip olması gerçekten düşündürücü bir durumdur.

Tablo 20: Ö□rencilerin □zledikleri Televizyon Programları

□zlenilen Program Türü	**Sayı**	**Yüzde**
Doğa belgeselleri	168	48.8
Müzik programları	158	45.9
Macera filmleri	150	43.6
Spor programları	121	35.2
Romantik aşk filmleri	78	22.7
Şiddet içeren gerilim filmleri	47	13.7
Magazin programları	45	13.1
Haber programları	30	8.7
Pornografik filmler	12	3.5
Diğer	12	3.5
Cevapsız	8	2.3
Sanatsal içeriği olan programlar	5	1.5
Komedi filmleri	4	1.2
Televizyon çok seyretmem	2	0.6

Sigara ve alkollü içki tüketimi özel durumlar dışında sağlığa zararlı alışkanlıklar arasında sayılır. Ülkeler sigara içme alışkanlığı ve alkolizme karşı mücadele etmek için çeşitli kampanyalar yürütürler. Tablo 21 ve tablo 22 incelendiğinde öğrencilerin en az yarısının bu maddelerden uzak duruyor olması olumlu yönde değerlendirilmelidir. Sigara ve alkollü içki içmenin zararları konusunda bilgilendirici etkinliklerin düzenlenmesi bu anlamda daha iyi sonuçlar elde etmek yararlı olabilir.

Tablo 21: Öğrencilerin Sigara Kullanma Alışkanlıkları

	Sayı	Yüzde
Tiryaki denecek kadar çok	79	23.0
Arada bir kullanıyor	65	18.9
Hiç kullanmıyor	191	55.5
Diğer	2	0.6
Cevapsız	7	2.0

Tablo 22: Öğrencilerin Alkol Kullanma Alışkanlıkları

	Sayı	Yüzde
Hiç kullanmıyor	181	52.6
Haftada bir gün birkaç kadeh	19	5.5
Arada sırada	119	34.6
Nadiren	6	1.7
Haftada birkaç kez	2	0.6
Diğer	8	2.3
Cevapsız	9	2.6

Ülkemizde uyuşturucu kullanım yaşının ilkokul dönemlerine kadar indiği ve uyuşturucu kullananların sayısının gittikçe arttığı bilinen bir gerçektir. Üniversite gençliğin karşılaştığı en büyük sorunlardan biri de uyuşturucu bağımlılığı veya diğer adıyla madde bağımlılığıdır. Bu konudaki veriler Tablo 23'te izlenebilmektedir. Her ne kadar düşük oranlarda görünse bile en az 20 öğrencinin (% 5,8) uyuşturucuyu en az bir kez denemiş olması bile gerçekten ürkütücüdür. Özellikle bu konuda daha ayrıntılandırılmış özel akademik çalışmaların gerçeklenmesi ve bu konuda ivedilikle önlemler alınması gerekli görünmektedir.

Tablo 23: Öğrencilerin Uyuşturucu Kullanma Alışkanlıkları

	Sayı	Yüzde
Bağımlı denecek kadar kullanıyordu	2	0.6
Sadece denemek için birkaç kez kullandı	20	5.8
Hiç kullanmıyor	311	90.4
Arasıra kullanıyor	1	0.3
Diğer	1	0.3
Cevapsız	9	2.6

3.4. ÖĞRENCİLERİN ÜNİVERSİTEYE VE ALDIKLARI EĞİTİME İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELERİ

Bu bölümde ilk olarak araştırmaya katılan öğrencilerin üniversitemize ilişkin değerlendirmeleri sunulacaktır. Soru formunda öğrencilerden, kütüphane olanaklarından, yemekhaneye kadar; akademik danışmanlık sisteminden sosyo-kültürel faaliyetlere kadar pek çok alanda üniversitenin sunduğu olanakları ve hizmetleri değerlendirmeleri istenmiştir. Bu konuya ilişkin veriler Tablo 24'de sunulmaktadır.

Bu bölümde ikinci olarak, öğrencilerin öğrenim gördükleri okula ilişkin değerlendirmelerine yer verilecektir. Bu ikinci bölümde, öğrencilerden okulun sunduğu imkânlardan derslerin işlenişine kadar pek çok konuda görüşlerini bildirmeleri istenmiştir. Bu veriler Tablo 25'de sunulmaktadır.

Bu bölümün sonunda (Tablo 26) ise alınan eğitim ile ilgili olarak genel bir değerlendirmeye ulaşabilmek için öğrencilerin aldıkları eğitimden memnuniyet düzeylerine ait veriler sunulmaktadır.

Tablo 24: Öğrencilerin Üniversiteye İlişkin Değerlendirmeleri

	Sayı	Yüzde
Öğrenci yemekhanesinde çıkan yemekler kalitesiz		
Kesinlikle katılıyorum	25	7.3
Katılıyorum	32	9.3
Fikrim yok	142	41.3
Katılmıyorum	74	
Kesinlikle katılmıyorum	29	
Cevapsız	42	12.2
Öğrenci yemekhanesinde verilen yemeklerin miktarı az		
Kesinlikle katılıyorum	36	10.5
Katılıyorum	40	11.6
Fikrim yok	137	39.8
Katılmıyorum	65	
Kesinlikle katılmıyorum	24	
Cevapsız	42	12.2
Öğrenci yemekhanesindeki yemek fiyatları pahalı		
Kesinlikle katılıyorum	40	11.6
Katılıyorum	35	10.2
Fikrim yok	117	34.0
Katılmıyorum	77	
Kesinlikle katılmıyorum	28	
Cevapsız	47	13.6
Üniversite kütüphanesinde bulunan materyaller yetersiz		
Kesinlikle katılıyorum	116	
Katılıyorum	93	
Fikrim yok	35	10.2
Katılmıyorum	67	19.5
Kesinlikle katılmıyorum	14	4.1
Cevapsız	19	5.6
Sosyal ve kültürel faaliyetler yetersiz		
Kesinlikle katılıyorum	174	
Katılıyorum	105	
Fikrim yok	23	6.7
Katılmıyorum	23	6.7
Kesinlikle katılmıyorum	4	1.2
Cevapsız	15	4.4
Sportif faaliyetler yetersiz		
Kesinlikle katılıyorum	142	
Katılıyorum	102	
Fikrim yok	43	12.5
Katılmıyorum	35	10.2
Kesinlikle katılmıyorum	6	1.7
Cevapsız	16	4.7
ADÜ-GENÇ'in çalışmaları yetersiz		
Kesinlikle katılıyorum	77	
Katılıyorum	63	
Fikrim yok	137	39.8
Katılmıyorum	33	9.6
Kesinlikle katılmıyorum	7	2.0
Cevapsız	27	7.9
Akademik danışmanlık sisteminin işleyişi iyi		
Kesinlikle katılıyorum	27	
Katılıyorum	84	
Fikrim yok	109	31.7
Katılmıyorum	53	15.4
Kesinlikle katılmıyorum	29	8.4
Cevapsız	42	12.2
Uygulamadaki ders geçme ve sınav yönetmeliği başarıyı artırıyor		
Kesinlikle katılıyorum	39	11.3
Katılıyorum	65	18.9
Fikrim yok	41	11.9
Katılmıyorum	95	
Kesinlikle katılmıyorum	82	
Cevapsız	22	6.4
Çete tipi gruplaşmalar var		
Kesinlikle katılıyorum	21	6.1
Katılıyorum	30	8.7
Fikrim yok	129	37.5
Katılmıyorum	75	
Kesinlikle katılmıyorum	57	
Cevapsız	32	9.3
Ciddi boyutlarda ideolojik gruplaşmalar var		
Kesinlikle katılıyorum	25	7.3
Katılıyorum	25	7.3
Fikrim yok	127	36.9
Katılmıyorum	85	
Kesinlikle katılmıyorum	49	
Cevapsız	33	9.6

Tablo 25: Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Okula İlişkin Değerlendirmeleri

	Sayı	Yüzde
Staj olanaklarımız sınırlı		
Kesinlikle katılıyorum	85	
Katılıyorum	70	
Fikrim yok	54	15.7
Katılmıyorum	74	21.5
Kesinlikle katılmıyorum	21	6.1
Cevapsız	40	11.6
Programda gereksiz dersler var		
Kesinlikle katılıyorum	102	
Katılıyorum	89	
Fikrim yok	25	7.3
Katılmıyorum	87	25.3
Kesinlikle katılmıyorum	17	4.9
Cevapsız	24	7.0
Ders yükümüz fazla		
Kesinlikle katılıyorum	91	
Katılıyorum	109	
Fikrim yok	17	4.9
Katılmıyorum	91	26.5
Kesinlikle katılmıyorum	14	4.1
Cevapsız	22	6.4
Laboratuarlarımız yeterli		
Kesinlikle katılıyorum	35	10.2
Katılıyorum	62	18.0
Fikrim yok	76	22.1
Katılmıyorum	75	
Kesinlikle katılmıyorum	63	
Cevapsız	33	9.6
Sosyal ve kültürel faaliyetler yetersiz		
Kesinlikle katılıyorum	125	
Katılıyorum	126	
Fikrim yok	27	7.8
Katılmıyorum	34	9.9
Kesinlikle katılmıyorum	13	3.8
Cevapsız	19	5.5
Sportif faaliyetler yeterli		
Kesinlikle katılıyorum	33	9.6
Katılıyorum	53	15.4
Fikrim yok	53	15.4
Katılmıyorum	113	
Kesinlikle katılmıyorum	66	
Cevapsız	26	7.6
Derslerde öğrencilere yeterince söz hakkı verilmiyor		
Kesinlikle katılıyorum	25	7.3
Katılıyorum	54	15.7
Fikrim yok	33	9.6
Katılmıyorum	150	
Kesinlikle katılmıyorum	58	
Cevapsız	24	7.0
Demokratik bir eğitim/öğretim ortamı var		
Kesinlikle katılıyorum	48	
Katılıyorum	114	
Fikrim yok	52	15.1
Katılmıyorum	71	20.6
Kesinlikle katılmıyorum	29	8.4
Cevapsız	30	8.7
Uygulamalı çalışmalar yeterli		
Kesinlikle katılıyorum	37	10.8
Katılıyorum	90	26.2
Fikrim yok	42	12.2
Katılmıyorum	99	
Kesinlikle katılmıyorum	45	
Cevapsız	31	9.0
Okulumuzda görevli memurlar öğrencilere karşı kaba davranıyorlar		
Kesinlikle katılıyorum		
Katılıyorum	47	13.7
Fikrim yok	61	17.7
Katılmıyorum	57	16.6
Kesinlikle katılmıyorum	97	
Cevapsız	62	
	20	5.8

Okuldaki fotokopi ücreti ö□renciye uygun düzeyde		
Kesinlikle katılıyorum	43	12.5
Katılıyorum	90	26.2
Fikrim yok	48	14.0
Katılmıyorum	75	
Kesinlikle katılmıyorum	66	
Cevapsız	22	6.4
Kantinimiz yetersiz		
Kesinlikle katılıyorum	172	
Katılıyorum	89	
Fikrim yok	15	4.4
Katılmıyorum	27	7.8
Kesinlikle katılmıyorum	25	7.3
Cevapsız	16	4.7
Kı□n yeterince ısınabiliyoruz		
Kesinlikle katılıyorum	48	14.0
Katılıyorum	105	30.5
Fikrim yok	11	3.2
Katılmıyorum	103	
Kesinlikle katılmıyorum	60	
Cevapsız	17	5.0
□ntenet olanaklarımız yetersiz		
Kesinlikle katılıyorum	141	
Katılıyorum	90	
Fikrim yok	20	5.8
Katılmıyorum	57	16.6
Kesinlikle katılmıyorum	23	6.7
Cevapsız	13	3.8
Ö□rencilerin kullanabilece□i yeterli sayıda bilgisayar yok		
Kesinlikle katılıyorum		
Katılıyorum	151	
Fikrim yok	100	
Katılmıyorum	14	4.1
Kesinlikle katılmıyorum	48	14.0
Cevapsız	20	5.8
	11	3.2
Tepegöz, slayt, bilgisayar gibi teknik araçlardan yeterince yararlanılıyor		
Kesinlikle katılıyorum		
Katılıyorum	45	
Fikrim yok	113	
Katılmıyorum	29	8.4
Kesinlikle katılmıyorum	90	26.2
Cevapsız	42	12.2
	25	7.3
Halkla ili□kilerimiz çok iyi		
Kesinlikle katılıyorum	30	
Katılıyorum	79	
Fikrim yok	82	23.8
Katılmıyorum	85	24.7
Kesinlikle katılmıyorum	31	9.0
Cevapsız	37	10.8
Okulumuzda çete tipi grupla□malar var		
Kesinlikle katılıyorum	17	4.9
Katılıyorum	31	9.0
Fikrim yok	145	42.2
Katılmıyorum	58	
Kesinlikle katılmıyorum	61	
Cevapsız	32	9.3
Okulumuzda ciddi boyutlarda ideolojik grupla□malar var		
Kesinlikle katılıyorum		
Katılıyorum	16	4.7
Fikrim yok	28	8.1
Katılmıyorum	144	41.9
Kesinlikle katılmıyorum	67	
Cevapsız	56	
	33	9.6
Disipline önem verilmiyor		
Kesinlikle katılıyorum	24	7.0
Katılıyorum	44	12.8
Fikrim yok	60	17.4
Katılmıyorum	134	
Kesinlikle katılmıyorum	46	
Cevapsız	36	10.5
Ö□renciler dersleri ciddiye almıyorlar		
Kesinlikle katılıyorum	72	
Katılıyorum	91	
Fikrim yok	50	14.5
Katılmıyorum	79	23.0
Kesinlikle katılmıyorum	33	9.6
Cevapsız	19	5.5

Eğitim öğretim süreçlerinde öğrencilerin üniversitedeki çeşitli konuları değerlendirmeleri dikkate alındığında öğrenciler açısından memnuniyet düzeyi düşük alanlar şöyle sıralanmaktadır. Öğrencilerin dersleri ciddiye almamaları, ders yükünün fazla olması, derslerde bilişim

teknolojilerinden yararlanma düzeyi noktasında bilgisayar, tepegöz, projeksiyon cihazı ve internet kullanımına yeterince önem verilmemesi, uygulamalı çalışmalara ağırlık verilmemesi, staj olanaklarındaki sınırlılığı, sportif, sosyal ve kültürel faaliyetlerin yetersizliği, kütüphanenin yetersizliği, laboratuarların yetersizliği, ADÜ-Genç'in çalışmalarındaki yetersizlik, kantinlerin yetersizliği. Diğer taraftan öğrencilerimizin yemekhane, ısınma, demokratik bir öğretim ortamı, derslerde kendilerine yeterince söz verilmesi, okulda çete tipi oluşumlar veya ideolojik organizasyonların olmaması, halkla ilişkiler, fotokopi ücretleri, idari personelin öğrencilere karşı davranışları, akademik danışmanlığın işleyişi konularında genellikle olumlu değerlendirmelere sahip olduğu görülmektedir. Sayısal veriler Tablo 24'te izlenebilir. Bu konuda daha fazla ayrıntıya inmek yerine okuyucunun öznel değerlendirmelerde bulunması daha yararlı olacaktır.

Tablo 26: Ö□rencilerin Okulda Aldıkları E□itimden Memnuniyet Düzeyi

E□itimden memnuniyet düzeyi	**Sayı**	**Yüzde**
Oldukça memnun	59	
Kısmen memnun	236	
Memnun değilim	40	11.6
Cevapsız	9	2.6
Toplam	344	100.0

Öğrencilerden okulda aldıkları eğitimi, memnuniyet düzeylerine göre değerlendirmeleri istenmiş ve Tablo 26'da sunulan veriler elde edilmiştir. Tablo 26'da görüldüğü üzere, öğrencilerin çoğunluğu (%68,6) aldıkları eğitimden kısmen memnun olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %17,2'si aldıkları eğitimden oldukça memnun iken %11.6'sı memnun olmadıklarını ifade etmişlerdir. Üniversitemizin vizyonu kısmen memnun olanlar ve oldukça memnun olanların oranını tersine çevirmek olmalıdır.

4. DEö□ERLEND□RME

Öğrencilerin genel olarak geldikleri illere göre dağılımı dikkate alındığında yaklaşık % 55'inin Ege Bölgesinden geldikleri görülür. Bu bağlamda üniversitemiz bölge üniversitesi olma özelliğini taşıdığını söylenebilir. Öğrencilerimizin % 23'3'ünün İzmir gibi bir büyük şehirden geliyor olması üniversitemizin öğrenci kitlesinin genel kültür açısından zengin bir tabana sahip olması açısından bir önemli bir potansiyele işaret etmektedir. İstanbul'dan gelen öğrencilerle (% 7,6) birlikte düşünüldüğünde üniversitenin akademik, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler alanında bir sıçrama yapabilmesi çok yakın zaman için olanaklı görülmelidir. Bu noktada Aydınlı öğrencilerimizin yerel kültürle bağlantıları dikkate alındığında hiç de küçümsenmeyecek bir öğrenci tabanımızın olduğu dikkatlerden kaçmayacak bir özelliktir.

Daha önce de belirtildiği gibi yüksek okul ve meslek yüksek okullarında öğrenim gören ve bu araştırmaya dahil olan 162 öğrencinin 56'sının (%34.6) Aydın'lı olmasına karşılık fakültelerde okuyan 182 öğrencinin sadece 19'unun (%10.4) Aydın'lıdır. Bu veriler açıkça bir dengesiz dağılımı göstermektedir. Burada hiç olmazsa yüzde ellilik bir dağılımın olması beklenebilir. Aydınlı lise öğrencilerinin Adnan Menderes Üniversitesi'ni tercih etmelerini sağlamak için özel tanıtım programlarına ihtiyaç vardır. Başarılı lise öğrencilerine teşvik niteliğinde bazı uygulamalara gidilmesi bu bağlamda yararlı uygulamalar olabilir. Burs, kalacak yer gibi konularda yeni arayışlar içinde olunmalı bu konuda ADÜ-GENÇ bünyesinde özel çalışmalar cesaretlendirilmelidir. Aydın Ticaret Odası, Aydın Genç İşadamları gibi yerel kuruluşların katkıları araştırılmalıdır.

Öğrencilerimizin genel olarak orta ve ortanın altı gelir grubunda yer alan ailelerden geldikleri kabul edildiğinde. Maddi yoksunluk içinde bulunan öğrencilere yönelik yardım çalışmalarının desteklenerek sürdürülmesi gereği açıktır. Ayrıca düşük fiyatlarla veya karşılıksız gezi, eğlence gibi aktivitelere daha çok önem verilmesi öğrencilerimize moral güç vermek için mutlaka yararlı sonuçlar verecektir. Öğrencilerimizin % 10,8'i köyde, % 2,3'ü gecekondularda yaşayan ailelerden geldiği dikkate alındığında buralardan gelen öğrencilerin kültür çatışması yaşayabilecekleri dikkate alınmalıdır. Belli birimlerde bu tip öğrencilerin yoğun olduğu birimlerde eğitici ve yönlendirici çalışmalar onların çeşitli psikolojik sorunlarla karşılaşmaması

açısından yararlı olabilecektir. Bu tip çalışmalar öğrencilerimizin zararlı gruplardan korunması açısından da önem taşımaktadır.

Örneklemde yer alan öğrencilerimizin % 56,7'sının arkadaşlarıyla birlikte kiralık evlerde kalması önemsenmelidir. Bu durum iki açıdan değerlendirilmelidir. Birincisi arkadaşlık ilişkilerinin nispeten iyi olduğunu gösterir. İkincisi evlerin kira masrafı öğrencilerin giderlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Bazı bölgelerde, özellikle Kuyucak beldesinde öğrencilerin kiralık ev bulma ve kira miktarları konusunda ciddi sıkıntılar yaşadıkları dikkate alınmalıdır. Bu konuda mahalli düzeyde nüfuzlu kişilerin, tüzel kişiliklerin ve kamu temsilcilerinin yapıcı işbirliğinin sağlanması yönünde girişimlere mutlaka ivme kazandırılmalıdır. Bu durum diğer ekonomik verilerle birlikte öğrencilerin birinci ve ikinci dereceden sorun olarak (% 52) ekonomik sıkıntıya işaret etmeleri dikkate alındığında ayrı bir önem kazanmaktadır.

Öğrenciler arasındaki arkadaşlık ilişkilerinde belirleyici bir etken olarak paranın öne çıkmamasına karşın öğrencilerin dostça ilişkiler geliştirmede sıkıntı yaşadıkları görülmektedir. Diğer taraftan öğrenciler arkadaşlık ilişkilerinde karşılıklı saygı ve hoşgörünün egemen olduğu yönünde kanaate sahip olmaları olumlu bir veridir. Bu noktada öğretim elemanlarının dostlukları geliştirmek için yapıcı ortamlar ve organizasyonlar tesis etmeye yönelmesi arkadaşlık ilişkilerinde dostluk duygusunun gelişmesine yardımcı olacaktır. Bu konuda üniversite düzeyinde standart uygulamaların arayışı içinde olunmalıdır. Öğrencilerimizin en çok demokratik ilişkiler geliştirmekte zorlandıkları görülmektedir. Bu üniversitenin yapılanması açısından ciddi bir sorun olarak değerlendirilmelidir. Bu sorun çok yönlü olarak ele alınmalı ve durumun olumlu yönde değiştirilmesi için özel bir çaba harcanmalıdır. Bu noktada öğretim elemanlarının demokratik davranışlar sergileme bakımından önemli sorumluluklar taşıdığı gözden uzak tutulmamalıdır.

Öğrencilerin yurtlarla ilgili konularda sıkıntı duydukları konular giriş çıkışlarda denetimlerin sıkı olması (%66,1), yurtların yeterince temiz olmaması (% 50), çete tipi gruplaşmalar (% 28,6), ideolojik gruplaşmalar (23,2). Her ne kadar oransal açıdan düşük gibi görünse de gerek çete tipi gruplaşmalar gerekse ideolojik merkezli oluşumlar üzerinde hassasiyetle durulması gereken konulardır. Bu araştırma gerçekleştirildikten sonra üniversiteden bazı öğrencilerimizin karıştıkları iki cinayet[3] olayı özellikle çeteleşmelerle ilgili özel önleyici programlar geliştirilmesi gereğine işaret etmektedir. Bu konuda birim yöneticilerinin gerçekleri örtme gayretinden ziyade sorunları çözmeye dönük girişimleri desteklemesi çağdaş anlayışın gereği olarak görülmelidir. Öğrencilerimizde gazete ve kitap okuma alışkanlığının istenen düzeyde olmaması kültürel gelişme sorunu olarak kendini göstermektedir. Bu konuda ilk Fakülteler ve Yüksekokul kantinlerinde gazete satışının sağlanması öncelikle sağlanmalıdır.

Öğrencilerimizin sigara ve alkol kullanma yönünden çok kötü durumda olmadıkları söylenebilir. Bununla birlikte sigara ve alkol bağımlılığının yarattığı zararlar konusunda aydınlatıcı etkinliklerin gerçekleştirilmesi yararlı olacaktır. Medyadan, Emniyet birimlerinin uygulama ve açıklamalarından da izlendiği gibi uyuşturucu bağımlılığı ciddi bir toplumsal sorundur. Bu konuda anketin gösterdiği gibi 20 öğrencinin (% 5,8) uyuşturucuyu en az bir kez denemiş olması bile gerçekten ürkütücüdür. Daha önceleri bağımlılık derecesinde kullandığını ifade eden iki ve ara sıra kullandığını ifade eden öğrenciler d hesaba katılırsa bu oran %6,7'e çıkmaktadır. Bu konu özel bir dikkat ve daha ayrıntılı çalışmaları gerektirmektedir.

Öğrencilerin genel olarak üniversitede çeşitli alanlarda verilen hizmetlerle ilgili görüşleri dikkate alındığında üzerinde durulması gereken sorunlu konu başlıkları şöyle sıralanabilir; kütüphanedeki materyallerin yetersizliği (% 60,7), sosyal ve kültürel faaliyetlerin yetersizliği (% 81,1), sportif faaliyetlerin yetersizliği (% 71), ADÜ-GENÇ'in çalışmalarının yetersizliği (% 40,7), öğrenci ders geçme ve sınav yönetmeliğinin başarıyı artırıcı nitelikte olmaması (% 51,2)[4] , çete tipi gruplaşmalar (% 38,4), ideolojik gruplaşmalar (% 38,9).

[3] Ayrı tarihlerde ve birbirinden bağımsız iki cinayette BESYO ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yer almış olması konun taşıdığı önemi göstermesi açısından iki üzücü olay gerçekleşmiştir.
[4] 2006-2007 Öğretim Yılında söz konusu yönetmelik değişmiştir.

Öğrencilerin okudukları birimlerdeki çeşitli konularda dile getirdikleri sorunlar ayrıca araştırılmıştır. Çünkü birimler temelinde karşılaşılan sorunların neler olduğunun belirlenmesi bu birim yöneticilerinin dikkatini çekme açısından yararlı olabilecektir. Birimlere özel sorunların neler olduğu ne yazık ki uygulamanın bazı birimlerden yeterli ilgi ve destek görmemesi nedeniyle ayrıntılı olarak sunulamamıştır. Bazı birimlerden çok az öğrencinin örneklemde yer alması nedeniyle sorunlar tek tek birimlere göre değil genel olarak sunulmuştur. Bu sorunlar şöyle sıralanmaktadır; staj olanaklarının yetersizliği (% 45), programlarda gereksiz derslerin olması (% 55,6), ders yükünün fazla olması (58,2), laboratuarların yetersizliği (% 40,1), sosyal ve kültürel faaliyetlerin yetersizliği (% 72,9), sportif faaliyetlerin yetersizliği (% 52), derslerde yeterince söz verilmemesi (% 60,5), uygulamalı çalışmaların yetersizliği (% 41,9), fotokopi ücretlerinin yüksek olması (% 41), kantinlerin yetersizliği (75,9), kışın ısınamama (% 47,3), internet olanaklarının yetersizliği (% 67,2), öğrencilerin yararlanabileceği bilgisayarların yetersizliği (% 73), çete tipi gruplaşmalar (% 34,6), ideolojik gruplaşmalar (% 35,8), öğrencilerin dersleri yeterince ciddiye almaması (% 47,4).

Bu koşullar altında öğrenciler, genel olarak Üniversitenin kendilerine sunmuş olduğu hizmetlerden memnun görünmektedir. Bu konuda öğrencilerin % 17,2'si oldukça memnun ve % 68.6'sı kısmen memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

EK 1: Adnan Menderes Üniversitesi'ne ba□ı farklı birimlerdeki ADÜ-GENÇ temsilcileri

ADÜ-GENÇ TEMS□LC□LER□	
Birimi	
Eğitim Fakültesi	Yard.Doç.Dr. Sultan BAYSAN
Fen-Edebiyat Fakültesi	Yard.Doç.Dr.Cevdet ÖZDEMİR Yard.Doç.Dr.Gülhan DEMİRİZ
Nazilli İİBF	Öğr. Gör. Ece ARMAĞAN
Tıp Fakültesi	Yard.Doç.Dr. Kübra TEMOÇİN
Veteriner Fakültesi	Yard.Doç.Dr. Erbay BARDAKOĞLU
Ziraat Fakültesi	Yard.Doç.Dr. Göksel ARMAĞAN
Aydın Sağlık Yüksekokulu	Yard.Doç.Dr. Fatma DEMİRKIRAN
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	Öğr.gör. Tevfik Ata TEKİN
Turizm İşl.ve otelcilik Yüksekokulu	Yard.Doç.Dr. Şenol ÇAVUŞ
Aydın Meslek Yüksekokulu	Öğr.Gör. Hasan BARIŞIK
Aydın Sağlık Hiz. Meslek Yüksekokulu	Öğr. Sibel ERKAN
Çine Meslek Yüksekokulu	Öğr.Gör. Engin YARALI
Karacasu Meslek Yüksekokulu	Öğr.gör. Aylin DİLEK
Kuyucak Meslek Yüksekokulu	Öğr.Gör. Emine ÇOLAKOĞLU
Söke Meslek Yüksekokulu	Öğr.Gör. İlknur ÖNDER
Sultanhisar Meslek Yüksekokulu	Yard.Doç.Dr. Şebnem Nalan AKAROĞLU
Yenipazar Meslek Yüksekokulu	Öğr. Gör. Elif Meryem YURDAKUL

EK 2: Adnan Menderes Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması Soru Formu

ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

Öğrenci Profili Anketi

İlkeler

1. Hiçbir Öğrenci Bu Çalışmaya Katılmak Zorunda Değildir**.**

2. Bu çalışmadan edinilen bilgiler hiçbir şekilde kişiye özel olarak açıklanamaz ve hiçbir yerde kullanılamaz

Sevgili Öğrencimiz,

Bu çalışmanın amacı sizlere daha iyi eğitim ve öğretim ortamı sağlamaktır. Sizin düşünceleriniz ve izlenimleriniz eğitim ve öğretim hizmetlerinin kalitesinin artırılmasında yönlendirici olacaktır. Yanıtlarınız ne kadar samimi, açık ve doğru olursa geleceğimiz de o kadar aydınlık olacaktır. Gönüllü katılımınız için teşekkür ederiz.

ADÜ-GENÇ Araştırma Birimi

*** Sizi ilgilendirmediğini düşündüğünüz soruyu boş bırakınız.**

Seçenekli maddelerde **(X) işareti ile düşüncelerinizi belirtiniz.

*****Sizin için çok önemli fakat ankette yer almamış bir konu olabilir. Lütfen anketin arkasındaki boş sayfalarda bu konuyla ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.**

1. **Cinsiyetiniz**: 1.( ) E ( ) K
2. **Yaşınız**:
3. **Kayıtlı Olduğunuz Birim**:
4. **Bölümünüz**:
5. **Sınıfınız**:
6. **Ailenizin yaşadığı il**: .....
7. **Ciddi bir sağlık sorununuz var mı?**

1. ( ) Evet.....Lütfen belirtiniz.....
2. ( ) Hayır

8. **Anne babanız;**

1. ( ) Birlikte yaşıyorlar
2. ( ) Boşandılar
3. ( ) Henüz boşanmadılar ama ayrı yaşıyorlar
4. ( ) Diğer

9. **Anneniz yaşıyor mu?**

1. ( ) Evet
2. ( ) Hayır

10. **Babanız yaşıyor mu?**

1. ( ) Evet
2. ( ) Hayır

11. **Annenizin öğrenim düzeyi nedir?**

1. ( ) Okur-yazar değil
2. ( ) Okur-yazar
3. ( ) İlkokul mezunu
4. ( ) Ortaokul mezunu
5. ( ) Lise mezunu